

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, o návrhu žalobce na obnovu řízení, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2013, č. j. 46 A 64/2013 - 30, ve znění opravného usnesení ze dne 30. 10. 2013, č. j. 46 A 64/2013 - 37,

t a k t o :

- I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podáním ze dne 26. 6. 2013 navrhl krajskému soudu „*obnovu všech řízení, ve kterých (...) od roku 2007 figuroval (...) jako žalobce*“. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků s ohledem na svou „*velmi špatnou finanční situaci*“ a ze stejného důvodu požádal o ustanovení právního zástupce. Soud na toto podání reagoval přípisem, v němž žalobce upozornil na nutnost blíže konkretizovat jeho podání a na skutečnost, že žádná z předmětných věcí nebyla Krajským soudem v Praze projednávána meritorně, neboť

nebyl soudem místně příslušným. Doplněním podání datovaným dne 18. 7. 2013 žalobce konkretizoval, že mj. požaduje obnovu řízení ve věci „č. j. 46 A 49/2012-139“.

[2] Krajský soud v záhlaví specifikovaným usnesením zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení právního zástupce a odmítl předmětný návrh žalobce na obnovu řízení. Konstatoval, že návrh na obnovu uvedeného řízení zjevně nemůže být přípustný, neboť nesměřuje ani proti rozsudku (formální hledisko), ani proti rozhodnutí ve věci samé (materiální hledisko), a navíc se ani netýká některého z řízení vyjmenovaných v § 114 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Návrh žalobce na obnovu řízení zároveň ani nemůže být na základě doplnění učiněného případně ustanoveným zástupcem upraven tak, aby byl projednatelným, neboť Krajský soud v Praze v předmětném řízení vůbec meritorně nerozhodoval a návrh na obnovu řízení tudíž nemůže směřovat ani proti jakémukoliv jinému jeho rozhodnutí v předmětné věci.

[3] Usnesení krajského soudu ze dne 14. 8. 2013, č. j. 46 A 64/2013 - 30 (spolu s dalšími pěti usneseními téhož soudu), napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností. Namítl, že vydáním citovaného usnesení a v řízení, které jeho vydání předcházelo, byla porušena jeho lidská práva, právní tradice, zvyklosti a základní procesní zásady. Krajský soud v Praze podle jeho názoru ignoroval jeho opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Dále stěžovatel uvedl, že mu v řízení nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí před jeho vydáním. Zároveň požádal Nejvyšší správní soud o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou.

[6] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž byla (kromě jiného) zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77).

[7] Zdejší soud se tak zabýval pouze žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Dle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. „*může být navrhovatel, u něhož jsou dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, ustanoven zástupce, jímž může být i advokát.*“ Z výše uvedeného důvodu zdejší soud neposuzoval, zda jsou u stěžovatele dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, ale zabýval se pouze hodnocením, zda je ustanovení zástupce nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele v nynějším řízení. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak

pokračování

není. Kasační stížnost splnila v rámci daných možností předepsané náležitosti a lze z ní seznat, z jakého důvodu stěžovatel považuje napadené usnesení krajského soudu za nezákonné. Případné doplnění kasační stížnosti ustanoveným advokátem by pak nemohlo na hodnocení věci Nejvyšším správním soudem nic změnit.

[8] Podle Nejvyššího správního soudu je totiž *prima facie* zřejmé, že krajský soud postupoval správně, jestliže stěžovatelův návrh na obnovu řízení odmítl pro nepřipustnost a jestliže zároveň zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Podle § 111 s. ř. s. se na návrh účastníka obnovy řízení ukončené pravomocným rozsudkem, „*jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější.*“ Z § 114 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že „*[o]bnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí.*“ Z úpravy v soudním řádu správním je tak zřejmé, že návrh na obnovu řízení je mimořádným opravným prostředkem, který může směřovat pouze proti meritorním rozhodnutím. Napadnout jím lze pouze rozhodnutí ve věci samé, nikoliv rozhodnutí procesní vydaná v průběhu vlastního řízení nebo rozhodnutí ukončující řízení z procesních důvodů, aniž by o věci samé bylo rozhodováno. To naznačuje i název opravného prostředku – obnova řízení – který naznačuje nové posouzení věci jako celku, nikoliv nové posouzení dílčích otázek typu osvobození od soudních poplatků, místní příslušnosti soudu apod. Z § 114 s. ř. s. navíc plyne, že obnovou řízení lze napadnout pouze rozsudek soudu (nikoliv usnesení), a navíc jen ve dvou vyjmenovaných typech soudního řízení správního (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010, č. j. 6 Ads 88/2010 - 194).

[9] Návrh, kterým stěžovatel požadoval obnovu řízení vedeného pod sp. zn. 46 A 49/2012, byl tedy nepřipustný. Zároveň se jednalo o zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. Co se rozumí zjevnou neúspěšností, vymezil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, podle něhož „*[u]vedenému pojmu lze proto podřadit takové návrhy, jejichž neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiřitelná. Takovým ‚zjevně neúspěšným návrhem‘ může být např. opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení.*“ Takovým případem byl evidentně i stěžovatelův návrh, a tak nebylo důvodu jej osvobodit od soudních poplatků a ustanovovat mu zástupce (advokáta).

[10] Stěžovatel tedy se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod pro zrušení napadeného usnesení z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné účelně vynaložené náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu